

بیمارستان امتیاز و فوریت های جراحی
شهید رجایی

اکسیژن درمانی

تهیه کننده: نجمه نادری

تاریخ تهیه: پاییز ۱۳۹۴

تاریخ بازبینی دوم: بهار ۱۳۹۸

نأید کننده علمی: سرکار خانم دکتر گلناز ثابتیان

استادیار بخش بیهوشی و مراقبت های ویژه

نشانی: شیراز-بلوار چمران-جنب بیمارستان چمران-
بیمارستان حاج محمد اسماعیل امتیاز و مرکز فوریت‌های
جراحی شهید رجایی

شماره تلفن جهت پاسخگویی به سوالات: ۳۶۳۶۴۰۰۱

سایت: WWW.rajaeehosp.ac.ir، لینک راهنمای مراجعین

منبع: برونر و سودارت ۲۰۱۴، کتاب آموزش مراقبت های پس از
ترخیص بخش مراقبت های ویژه (مرکز تحقیقات تروما دانشگاه علوم
پزشکی شیراز

با آرزوی سلامتی و تندرستی

با استفاده از نرم افزار بارکد خوان از طریق تلفن همراه
می توانید فایل متنی پمفلت را دانلود نمایید

۵

✓ میزان اکسیژن و نحوه کار با کپسول اکسیژن را از
پزشک و یا پرستار سؤال فرمایید.

✓ اگر عقربه وسیله مدرج تنظیم کننده فشار اکسیژن را
باز کردید و عقربه زیر ۵ لیتر را نشان داد یعنی میزان
اکسیژن موجود در کپسول کافی نمی‌باشد، باید مجدداً
کپسول اکسیژن پر شود.

در صورتی که عقربه زیر ۵ لیتر را نشان دهد باید به سرعت
آن را تعویض نمایید.

علائم هشداردهنده کمبود اکسیژن چیست؟

اگر علائم زیر را مشاهده کردید سریع به پزشک یا پرستار
خود اطلاع دهید:

(۱) اگر احساس کردید بیمار حالت عصبی دارد.

(۲) اگر احساس کردید بیمار به سختی تنفس می‌کند.

(۳) اگر لب‌ها و زیر ناخن‌های بیمار به رنگ آبی در آمد.

(کانولا)

(ماسک اکسیژن)

۴

اکسیژن درمانی چیست؟

بیمار شما برای بهبود وضعیت تنفس در منزل و با نظر پزشک معالج نیاز به استفاده از اکسیژن دارد شما می‌توانید اکسیژن را، از طریق کپسول‌های مخصوص حمل اکسیژن در اختیار بیمار قرار دهید. در قسمت بالای کپسول اکسیژن، وسیله‌ای مدرج جهت تنظیم میزان فشار اکسیژن وصل شده است. وسیله‌ای مدرج که تنظیم میزان فشار اکسیژن را به عهده دارد.

ظرفی که در زیر وسیله مدرج تنظیم کننده فشار اکسیژن وصل شده است محتوی آب مقطر یا آب جوشیده سرد شده می‌باشد. که تا خط علامت‌گذاری شده باید در آن آب ریخته شود. این آب باعث مرطوب شدن اکسیژن می‌گردد؛ و از آسیب به بافت مخاط بینی و دهان بیمار جلوگیری می‌کند.

بیمار از طریق کانولا (لوله‌ای که دو اتصال کوچک برای قرار گرفتن در سوراخ‌های بینی دارد) و یا ماسک که بر روی دهان و بینی قرار می‌گیرد، اکسیژن مورد نیاز را دریافت می‌کند.

شرایط استفاده از کپسول اکسیژن در منزل چیست؟

توجه کنید:

۱. در کنار کپسول اکسیژن الکل، اسپری، تینر، روغن، گازوئیل و بنزین قرار ندهید.
۲. از استفاده وسایلی مانند فندک، سیگار و ریش تراش در کنار کپسول اکسیژن جداً خودداری نمایید.
۳. مراقب باشید کپسول اکسیژن زمین نیفتد و حیثاً به آن ضربه وارد نشود.
۴. هر چند روز یک‌بار ظرف محتوی آب مقطر را با مواد ضد عفونی کننده و آب جرم‌گیری کنید.
۵. هرگز با دست‌های چرب و روغنی به کپسول اکسیژن دست نزنید.
۶. دمای اتاقی که کپسول اکسیژن در آن نگهداری می‌شود نباید بالا باشد و هرگز نباید کپسول اکسیژن را نزدیک وسایل حرارت‌زا مانند: بخاری - اجاق گاز و... قرار داد.
۷. برای اطلاع از نحوه استفاده کپسول اکسیژن در منزل ابتدا از یک فرد آگاه راهنمایی بگیرید.

چرا در منزل به اکسیژن نیاز است؟

- اگر بیمار شما مشکل ریه دارد و تنفس وی به راحتی انجام نمی‌پذیرد، باید طبق دستور پزشک در منزل اکسیژن دریافت نماید.
- اکسیژن به بیمار شما کمک می‌کند تا:
۱. بیمار بهتر نفس بکشد.
  ۲. احساس بهتری داشته باشد و راحت بخوابد.

۳. هوشیارتر گردد.

نکاتی که زمان استفاده از اکسیژن در منزل باید

بدانید چه هستند؟

- ✓ لوله بینی و ماسک را دو بار در هفته با آب و صابون بشویید و خشک نمایید.
- ✓ حین دریافت اکسیژن، بیمار در دهان و بینی خود احساس خشکی خواهد کرد. بنابراین چند بار در روز دهان و بینی بیمار را با آب شستشو دهید. مکیدن آب‌نبات نیز می‌تواند برای پیشگیری از خشکی دهان کمک کننده باشد.
- ✓ اگر لوله کانولا پشت گوش بیمار قرار دارد مراقب باشید که زیر آن قرمز نشود و چندین بار در روز آن را از نظر قرمزی و زخم بررسی کنید. در صورت قرمز شدن زیر لوله کانولا جای آن را تغییر دهید.

